

Briuselis, 2013 11 27
COM(2013) 831 final

2013/0411 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**kuriuo Lenkijai leidžiama nustatyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos
2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a
punkto ir 168 straipsnio**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei imtis specialių priemonių, kuriomis nukrypstama nuo direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų rūšių mokesčių slėpimui ar vengimui.

Raštu, kurį Komisija užregistravo 2013 m. birželio 18 d., Lenkija paprašė leisti nustatyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio, siekiant iki 50 % apriboti teisę į atskaitą, susijusią su tam tikrų variklinių transporto priemonių, naudojamų ne tik verslo tikslais, pirkimu, nuoma ar išperkamąja nuoma, taip pat su tomis transporto priemonėmis susijusių prekių bei paslaugų, įskaitant kurą, pirkimu.

Remdamasi Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalimi, 2013 m. spalio 10 d. raštu Komisija pranešė kitoms valstybėms narėms apie Lenkijos prašymą. 2013 m. spalio 14 d. raštu Komisija pranešė Lenkijai, kad turi visą prašymui įvertinti būtiną informaciją.

Bendrosios aplinkybės

Direktyvos 2006/112/EB 168 straipsnyje numatyta, kad apmokestinamasis asmuo turi teisę atskaityti pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM), mokėtiną už savo apmokestinamiesiems sandoriams pirktas prekes ir paslaugas. Tos direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkte reikalaujama prekių, kurios yra veiklai skirto turto dalis, naudojimą ne verslo tikslais laikyti paslaugų teikimu už atlygį, jeigu PVM už šių prekių pirkimą galėjo būti įtrauktas į PVM atskaitą.

Variklinėms transporto priemonėms šią sistemą sunku taikyti dėl kelių priežasčių, pirmiausia todėl, kad sunku tiksliai atskirti naudojimą verslo ir ne verslo tikslais. Kai duomenys apie tokių naudojimą yra renkami, įmonėms ir administracijai tenka papildoma našta, nes reikia juos tvarkyti ir tikrinti. Kadangi tokių transporto priemonių yra daug, net dėl mažo masto individualaus mokesčių slėpimo gali susidaryti didelės sumos.

Kaip alternatyvos direktyvoje nustatytai sistemai Lenkija paprašė leisti apriboti nustatytą pradinės atskaitos procentinį dydį ir atitinkamai įmonėms netaikyti reikalavimo naudojimą asmeniniais tikslais įtraukti į PVM atskaitą. Taip ši sistema taptų paprastesnė visoms susijusioms šalims ir būtų užtikrinta, kad būtų surinkta mokesčio procentinė dalis, kuri kitaip galėtų būti nuslėpta.

Prašomas procentinis apribojimas yra 50 %. Jis apskaičiuotas pačios Lenkijos vertinimu ir, remiantis pasiūlymo sąlygomis, būtų peržiūrėtas Lenkijai pateikus bet kokią prašymą pratęsti šios priemonės galiojimą po 2016 m.

Remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2010/581/ES¹, šiuo metu Lenkijai leidžiama iki 60 % apriboti teisę atskaityti PVM, kuriuo apmokestinamas tam tikrų variklinių transporto priemonių, išskyrus lengvuosius automobilius, pirkimas, įsigijimas Bendrijoje, importas,

¹ 2010 m. rugsėjo 27 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo leidžiama Lenkijos Respublikai taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio, OL L 256, 2010 9 30, p. 24.

nuoma arba išperkamoji nuoma; į atskaitą įtraukiama PVM suma neturi viršyti 6 000 PLN. Tas sprendimas baigia galioti 2013 m. gruodžio 31 d.

Naujasis teisės į atskaitą apribojimas galios nuo 2014 m. sausio 1 d. variklinėms transporto priemonėms, kurias apmokestinamasis asmuo naudoja ne tik verslo tikslais. Tačiau tam tikroms variklinėms transporto priemonėms, t. y. visoms transporto priemonėms, kuriose įrengtos daugiau kaip 9 sėdynės (įskaitant vairuotojo sėdynę) ir kurių bendra didžiausia masė yra daugiau kaip 3 500 kg, minėtas apribojimas nebūtų taikomas – joms ir toliau galiotų įprastos taisyklės. Todėl į taikymo sritį daugiausia patenka lengvieji automobiliai, furgonai, pikapai ir motociklai.

Be to, apribojimas taikomas PVM, kuriuo apmokestinamos bet kokios išlaidos, įskaitant kuro pirkimą, susijusias su variklinėmis transporto priemonėmis, kurioms taikoma ši speciali priemonė, jeigu tos išlaidos nėra visiškai susijusios su apmokestinamojo asmens verslu, pvz., taksometrų įmontavimu.

Paprastai nukrypti leidžiančios nuostatos nustatomos ribotam laikui, kad būtų galima įvertinti, ar speciali priemonė yra tinkama ir veiksminga. Todėl bet koks pratęsimo laikotarpis turėtų būti ribotas, kad būtų galima įvertinti, ar nepasikeitė aplinkybės, kuriomis pagrįsta nukrypti leidžianti nuostata. Lenkija paprašė leidimo taikyti šiame pasiūlyme nurodytą specialią priemonę iki 2018 m. gruodžio 31 d.

Vis dėlto panašiais atvejais paprastai nustatomas trejų metų laikotarpis (pavyzdžiui, žr. Tarybos įgyvendinimo sprendimus 2012/232/ES² ir 2013/191/ES³). Todėl siūloma, kad šis sprendimas galiotų iki 2016 m. pabaigos, o Lenkija iki 2016 m. balandžio 1 d. pateiktų atskaitą, įskaitant taikomo procentinio apribojimo peržiūrą, jeigu būtų numatoma pratęsti priemonės taikymą po 2016 m.

Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos

Direktyvos 2006/112/EB 176 straipsnyje nustatyta, kad Taryba nustato išlaidas, už kurias PVM neatskaitomas. Kol išlaidos nenustatytos, valstybėms narėms leidžiama ir toliau taikyti visus atskaitos apribojimus, galiojusius 1979 m. sausio 1 d. Todėl yra kelios esamos padėties nekeitimo nuostatos, kuriomis ribojama teisė į PVM, susijusio su variklinėmis transporto priemonėmis, atskaitą.

2004 m. Komisija pateikė pasiūlymą, be kita ko, nustatyti taisykles, kokių rūšių išlaidoms gali būti taikomas teisės atskaityti PVM apribojimas (COM(2004) 728 galutinis⁴). Taryba dėl šio pasiūlymo kol kas nepasiekė sutarimo.

Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais

Netaikoma.

² 2012 m. balandžio 26 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo Rumunijai leidžiama taikyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio, OL L 117, 2012 5 1, p. 7.

³ 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo Latvijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių, OL L 113, 2013 4 25, p. 11.

⁴ http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2004/com2004_0728en01.pdf.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Neaktualu.

Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

Poveikio vertinimas

Pasiūlymu siekiama kovoti su PVM slėpimu ir supaprastinti mokesčio surinkimo tvarką, todėl jo poveikis gali būti teigiamas tiek įmonėms, tiek administracijai. Lenkija nurodė šį sprendimą kaip tinkamą priemonę, jis panašus į kitas anksčiau taikytas ir dabar taikomas nukrypti leidžiančias nuostatas.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Siūlomų veiksmų santrauka

Pasiūlymu siekiama leisti Lenkijai taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 168 straipsnio siekiant apriboti apmokestinamojo asmens teisę atskaityti PVM, kuriuo apmokestinamas tam tikrų variklinių kelių transporto priemonių, naudojamų ne tik verslo tikslais, pirkimas, nuoma ar išperkamoji nuoma, o išlaidos nėra visiškai susijusios su apmokestinamojo asmens verslu. Tais atvejais, kai teisė į PVM atskaitą apribota, apmokestinamajam asmeniui nuostata, kuria leidžiama nukrypti nuo Direktyvos 2006/112/EB 26 straipsnio 1 dalies a punkto, nebus taikomas reikalavimas tos transporto priemonės naudojimą ne verslo tikslais įtraukti į PVM atskaitą. Priemonė taikoma tam tikro sėdimų vietų skaičiaus ir tam tikros bendros masės transporto priemonėms.

Nustatomas 50 % vienodo dydžio apribojimas. Šią normą ir būtinybę taikyti nukrypti leidžiančias priemones Lenkija turėtų peržiūrėti ir apie tai pranešti teikdama prašymą dėl jų galiojimo pratęsimo. Sprendimas galios iki ankstesniosios iš sprendime nustatytų datų arba iki tos dienos, kai įsigalios Sąjungos taisyklės dėl teisės į PVM atskaitą šioje srityje apribojimų.

Teisinis pagrindas

Tarybos direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnis.

Subsidiarumo principas

Pasiūlymas priklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

Proporcingumo principas

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, kadangi šiuo sprendimu leidimas valstybei narei suteikiamas jos pačios prašymu ir nėra privalomas.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui.

Pasirinkta priemonė

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Kitos priemonės būtų netinkamos dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-čių).

Pagal Tarybos direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM taisyklių galima tik Komisijos pasiūlymu vieningai leidus Tarybai. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, kadangi jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas neturės neigiamos įtakos Sąjungos nuosaviems ištekliams, gaunamiems iš PVM.

5. NEPRIVALOMOS NUOSTATOS

Į pasiūlymą įtraukta peržiūros ir laikinojo galiojimo išlygos.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Lenkijai leidžiama nustatyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl bendros pridėtinės vertės mokesčio sistemos⁵, ypač į jos 395 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) raštu, kurį Komisija užregistravo 2013 m. birželio 18 d., Lenkija paprašė leisti nustatyti su tam tikromis variklinėmis kelių transporto priemonėmis ir su jomis susijusiomis išlaidomis susijusias specialias priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB nuostatų, kuriomis reglamentuojama apmokestinamojo asmens teisė atskaityti už pirktas prekes ir paslaugas sumokėtą PVM, taip pat nuo nuostatų, pagal kurias reikalaujama skaičiuoti mokesť už ne verslo tikslais naudojamą veiklą skirtą turta;
- (2) pagal Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą Komisija 2013 m. spalio 10 d. raštu pranešė kitoms valstybėms narėms apie Lenkijos prašymą. 2013 m. spalio 14 d. raštu Komisija pranešė Lenkijai, kad turi visą prašymui įvertinti būtiną informaciją;
- (3) Direktyvos 2006/112/EB 168 straipsnyje nustatoma apmokestinamojo asmens teisė atskaityti PVM, mokėtiną už jo gautas prekes ir paslaugas, jeigu jos naudojamos to asmens apmokestinamiesiems sandoriams. Minėtos direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas reikalavimas į PVM atskaitą įtraukti veiklai skirto turto naudojimą apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeniniams poreikiams arba, platesne prasme, kitais nei to asmens verslas tikslais;
- (4) Lenkijos prašoma priemone nukrypstama nuo minėtų nuostatų, siekiant apriboti apmokestinamojo asmens teisę atskaityti PVM, kuriuo apmokestinamas tam tikrų variklinių kelių transporto priemonių pirkimas, nuoma ar išperkamoji nuoma ir su jomis susijusios išlaidos, ir netaikyti apmokestinamajam asmeniui reikalavimo į PVM atskaitą įtraukti transporto priemonių, kurioms taikomas apribojimas, naudojimą ne verslo tikslais;
- (5) tiksliai nustatyti, kada variklinė transporto priemonė yra naudojama ne verslo tikslais, yra sunku, ir net tais atvejais, kai tai padaryti galima, tam naudojamas mechanizmas dažnai yra sudėtingas. Pagal prašomas priemones variklinių transporto priemonių, kurios naudojamos ne tik verslo tikslais, leidžiama atskaityti išlaidų PVM suma turėtų

⁵ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

būti nustatyta (išskyrus tam tikras išimtis) kaip vienodo dydžio procentinė norma. Remdamosi šiuo metu turima informacija Lenkijos institucijos mano, kad būtų pagrįsta taikyti 50 % normą. Be to, siekiant išvengti dvigubo apmokestinimo, reikalavimas į atskaitą įtraukti PVM, mokėtiną už variklinės transporto priemonės naudojimą ne verslo tikslais, turėtų būti sustabdytas, jeigu jai taikomas šis apribojimas. Šias priemones galima pagrįsti poreikiu supaprastinti PVM surinkimo tvarką ir išvengti mokesčių slėpimo neteisingai tvarkant apskaitą ir pateikiant suklastotą mokesčių deklaraciją;

- (6) teisės į atskaitą apribojimas pagal specialias priemones turėtų būti taikomas PVM, kuriuo apmokestinamas nurodytų variklinių kelių transporto priemonių pirkimas, įsigijimas Bendrijoje, importas, nuoma arba išperkamoji nuoma, taip pat PVM, kuriuo apmokestinamos su minėtomis transporto priemonėmis susijusios išlaidos, įskaitant kuro pirkimą;
- (7) tam tikroms variklinių transporto priemonių rūšims specialios priemonės neturėtų būti taikomos, nes dėl tų priemonių arba verslo, kurioms jos naudojamos, pobūdžio bet koks naudojimas ne verslo tikslais laikomas nereikšmingu. Todėl specialios priemonės neturėtų būti taikomos transporto priemonėms, kuriose įrengtos daugiau kaip 9 sėdynės, įskaitant vairuotojo sėdynę o bendra didžiausia masė – daugiau kaip 3 500 kg. Be to, teisės į atskaitą apribojimas netaikomas PVM, kuriuo apmokestinamos bet kokios išlaidos, visiškai susijusios su apmokestinamojo asmens verslu.
- (8) šios nukrypti leidžiančios priemonės turėtų būti taikomos ribotu laikotarpiu, kad būtų galima įvertinti jų veiksmingumą ir procentinės normos tinkamumą, nes siūloma procentinė norma yra grindžiama preliminariais duomenimis apie naudojimą verslo tikslais;
- (9) jeigu Lenkija manytų, kad nukrypti leidžiančių priemonių taikymą po 2016 m. būtina pratęsti, ne vėliau nei 2016 m. balandžio 1 d. kartu su pratęsimo prašymu Komisijai turėtų būti pateikta tų priemonių taikymo ataskaita, įskaitant taikomos procentinės normos peržiūrą;
- (10) 2004 m. spalio 29 d. Komisija priėmė pasiūlymą⁶ dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 77/388/EEB (dabar – Direktyva 2006/112/EB) ir kuria, be kita ko, suvienodinamos išlaidų kategorijos, kurioms galima taikyti teisės į atskaitą išimtis. Pagal tą pasiūlymą teisės į atskaitą išimties galėtų būti taikomos variklinėms kelių transporto priemonėms. Šiame sprendime numatytos nukrypti leidžiančios priemonės turėtų nustoti galioti minėtos direktyvos, kuria iš dalies keičiama ankstesnė direktyva, įsigaliojimo dieną, jei ta data bus ankstesnė nei šiame sprendime numatyta galiojimo pabaigos data;
- (11) nukrypti leidžiančios priemonės turės tik nedidelį poveikį bendrai galutinio vartojimo etapu surenkamų mokesčių sumai ir neturės neigiamo poveikio Europos Sąjungos nuosaviems ištekliams, gaunamiems iš PVM,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 168 straipsnio, Lenkijai leidžiama iki 50 % apriboti teisę atskaityti PVM, kuriuo apmokestinamas variklinių kelių transporto priemonių

⁶ COM(2004) 728 galutinis (OL C 24, 2005 1 29, p. 10).

pirkimas, įsigijimas Bendrijoje, importas, nuoma arba išperkamoji nuoma, taip pat PVM, kuriuo apmokestinamos su minėtomis transporto priemonėmis susijusios išlaidos, jei tos transporto priemonės naudojamos ne tik verslo tikslais.

Pirmoje pastraipoje nustatytas apribojimas netaikomas variklinėms transporto priemonėms, kurių bendra didžiausia masė yra daugiau kaip 3 500 kg arba kuriose įrengtos daugiau kaip devynios sėdynės, įskaitant vairuotojo sėdynę.

Be to, teisės į atskaitą apribojimas netaikomas PVM, kuriuo apmokestinamos bet kokios išlaidos, visiškai susijusios su apmokestinamojo asmens verslu.

2 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 26 straipsnio 1 dalies a punkto, Lenkijai leidžiama transporto priemonių, kurioms taikomas šio sprendimo 1 straipsnyje nurodytas apribojimas, naudojimo apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeniniams poreikiams tenkinti arba, platesne prasme, ne verslo tikslais, nelaikyti paslaugų teikimu už atlygį.

3 straipsnis

1. Šis sprendimas įsigalioja pranešimo apie jį dieną.

Šis sprendimas taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d. Šis sprendimas nustoja galioti tą dieną, kai įsigalioja Sąjungos taisyklės, kuriomis nustatomos su variklinėmis kelių transporto priemonėmis susijusios išlaidos, kurios negali būti įtrauktos į visą PVM atskaitą, arba 2016 m. gruodžio 31 d. – atsižvelgiant į tai, kuri data ankstesnė.

2. Visi prašymai dėl šiame sprendime numatytų priemonių taikymo laikotarpio pratęsimo pateikiami Komisijai ne vėliau nei 2016 m. balandžio 1 d. Su tokiais prašymais pateikiama ataskaita, įskaitant procentinio apribojimo, kuris remiantis šiuo sprendimu taikomas teisei atskaityti PVM, peržiūrą.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lenkijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*